

STUDIO

werk aan de wereld in je klas

GLOBO

Studio Globo vzw
Huidevettersstraat 165
1000 BRUSSEL

+ 32 (0)2 520 05 30
info@studioglobo.be
www.studioglobo.be

Aan de Vlaamse overheid
Agentschap Binnenlands Bestuur
TEAM COÖRDINATIE BRUSSEL
Havenlaan 88 - bus 70
1000 BRUSSEL

STUDIO GLOBO IN BRUSSEL

ZELFEVALUATIE STRATEGISCH PLAN 2021-2025

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	1
2	ZELFEVALUATIE	2
2.1	Evaluatie strategische doelstellingen	2
2.1.1	ALGEMENE DOELSTELLING	2
2.1.2	SD 1 : MONDIAAL EN INTERCULTUREEL LEREN IMPLEMENTEREN IN DE LERARENOPLEIDING	2
	<i>Bereik indicatoren</i>	3
	<i>Conclusies</i>	3
2.1.3	SD 2: LEERKRACHTEN ONDERSTEUNEN OM MONDIAAL EN INTERCULTUREEL LEREN TE BEVORDEREN	4
	<i>Bereik indicatoren</i>	4
	<i>Conclusies</i>	5
2.1.4	SD 3 : INTERCULTURELE WERKVORMEN AANBIEDEN AAN LEERLINGEN BASIS- EN SECUNDAIR ONDERWIJS	5
	<i>Bereik indicatoren</i>	6
	<i>Conclusies</i>	7
2.1.5	SD 4 : DE ONDERWIJSWERKING VERBREDEDEN DOOR INBEDDING IN DE BUURT	8
	<i>Bereik indicatoren</i>	8
	<i>Conclusies</i>	8
2.2	Analyse functioneren van de organisatie	9
3	REFLECTIE OP DE BEHEERSOVEREENKOMST 2021-2025	11
4	KRACHTLIJNEN NIEUW MEERJARENPLAN (2026-2030)	11
4.1	VERSTERKEN VAN ACTIEF BURGERSCHAP	11
4.2	INZETTEN OP BANDEN TUSSEN VLAANDEREN EN BRUSSEL	12
4.3	OEFENPLAATS VOOR HET NEDERLANDS	13
4.4	GEMEENSCHAPSVORMING IN AL ZIJN VORMEN	13

1 INLEIDING

In de periode 2021-2025 voert Studio Globo haar werking in Brussel uit in het kader van een vijfjarige beheersovereenkomst met de Vlaamse overheid. Het **Strategisch Plan Studio Globo in Brussel 2021-2025**, jaarlijks geactualiseerd door middel van jaarplannen, vormt hiervoor de leidraad.

In deze zelfevaluatie worden de strategische en operationele doelstellingen van Studio Globo in Brussel kort beschreven en wordt het bereik van verschillende indicatoren per jaar aangegeven. Daarnaast concluderen we de belangrijkste acties en resultaten van de voorbije periode mits succesfactoren en struikelblokken. Voor meer gedetailleerde informatie willen we graag verwijzen naar de jaarverslagen uit de periode 2021-2023.

De ondersteuning van Studio Globo in Brussel middels de beheersovereenkomst heeft er mee voor gezorgd dat onze **werking voor het basisonderwijs** (inleefateliers, buurtwandelingen en de uitleen van educatief materiaal) een stevige plaats heeft verworven in Nederlandstalige basisscholen in Brussel en Vlaanderen. We verwelkomen elk jaar veel scholen opnieuw, met nieuwe leerlingen, maar bereiken ook steeds nieuwe scholen.

Het **traject 'Brussel Beleven'**, het aanbod voor het secundair onderwijs en studenten in de lerarenopleiding, heeft zich in de periode 2021-2025 kunnen ontplooiën tot een geapprecieerd en waardevol onderdeel van de werking van Studio Globo in Brussel. Jongeren maken er kennis met alle facetten van Brussel en leren onze hoofdstad op een innovatieve manier kennen. Dankzij de ondersteuning in het kader van de beheersovereenkomst, konden we deze experimentele activiteit op punt zetten en het model in heel Vlaanderen bekendmaken. Dat gebeurt met succes, want de vraag naar het traject 'Brussel Beleven' groeit jaar na jaar.

De afgelopen vijf jaar zijn niet steeds volgens een rechtlijnig parcours verlopen. Verschillende **externe en interne factoren** hebben een invloed gehad op onze werking. De blijvende impact van de coronacrisis stelde ons in 2021 en 2022 voor heel wat uitdagingen. Ook golven van geweldplegingen schrikken met regelmaat scholen van buiten Brussel af. Daarnaast werd de atelierruimte verbouwd tijdens het najaar van 2022 en aan de start van 2023.

Toch blijven de medewerkers van Studio Globo steeds opnieuw zoeken naar wegen om bezoeken in de beste omstandigheden door te laten gaan. Deze **flexibiliteit** kenmerkt de hele werking van Studio Globo in Brussel: zich steeds aanpassend aan veranderende omstandigheden, tegelijkertijd met veel aandacht voor het aanbieden van **kwaliteit**. Steeds met het oog op het ontsluiten van datgene wat ons in onze bruisende hoofdstad met elkaar verbindt en dat voor zo veel mogelijk kinderen, jongeren, studenten en leerkrachten.

Brussel, 09 februari 2025

2 ZELFEVALUATIE

2.1 Evaluatie strategische doelstellingen

Om de leesbaarheid van onderliggende evaluatie te bevorderen, werden bij de strategische en operationele doelstellingen en de indicatoren beknopt de omschrijvingen overgenomen uit het 'Strategisch Plan Studio Globo in Brussel 2021-2025'.

2.1.1 ALGEMENE DOELSTELLING

Leerkrachten, leerlingen en de brede schoolomgeving worden gemotiveerd voor solidaire verbondenheid en solidair handelen, met het oog op meer gelijke kansen in een rechtvaardige en duurzame globale samenleving.

2.1.2 SD 1 : MONDIAAL EN INTERCULTUREEL LEREN IMPLEMENTEREN IN DE LERARENOPLEIDING

Studenten van de lerarenopleiding worden toegerust voor het mondiaal en intercultureel leren in hun toekomstige klaspraktijk. Lectoren lerarenopleiding zijn gesprekspartners voor het implementeren ervan in hun opleiding.

OD 1.1 Samenwerken met lectoren lerarenopleiding

Voor de implementatie van mondiaal en intercultureel leren in de lerarenopleiding wordt samenwerking uitgebouwd met lectoren.

OD 1.2 Vorming van studenten lerarenopleiding basisonderwijs

Studio Globo is in meer dan de helft van de lerarenopleidingen basisonderwijs (kleuteronderwijs en lager onderwijs) aanwezig om vorming te geven in een van de opleidingsfases. Daarnaast worden ook studenten lerarenopleiding begeleid in het kader van stages en stage-opdrachten.

OD 1.3 Vorming van studenten lerarenopleiding secundair onderwijs

Het traject 'Brussel Belevén' (zie OD 3.4) en de vorming 'Lesgeven in grootstedelijke context' (zie OD 1.2) kunnen een waardevolle bijdrage bieden binnen diverse studierichtingen van de lerarenopleidingen secundair onderwijs, zoals voor studenten leerkracht geschiedenis, godsdienst, cultuurwetenschappen, PAV, etc. en voor studenten sociaal-cultureel werk. Dit is een nieuwe (beleids)optie voor het Strategisch Plan Studio Globo in Brussel 2021-2025.

Bereik indicatoren

	Beoogd	Behaald				Beoogd
Indicator		2021	2022	2023	2024*	2025
Ind 1: Aantal lectoren (kleuteronderwijs, lager onderwijs, secundair onderwijs) waarmee we het vormingsprogramma voor studenten afstemmen.	5	Gerealiseerd: 7 Geannuleerd: 2 Virtueel totaal: 9	Gerealiseerd: 6 Geannuleerd: 2 Virtueel totaal: 9	6	11	10
Ind 2: Aantal studenten dat bij Studio Globo Brussel op vorming komt.	200	Gerealiseerd: 156 Geannuleerd: 128 Virtueel totaal: 284	Gerealiseerd: 228 Geannuleerd: 140 Virtueel totaal: 368	195	419	300
Ind 3: % bereikte studenten dat zich meer intercultureel competent voelt en meer bekwaam om met toekomstige leerlingen rond interculturele competenties te werken	80%	91,9%	95% ¹	90%	Nog niet geweten ²	85%

Conclusies

Studio Globo hecht veel belang aan het aanbieden van vorming aan toekomstige leerkrachten. Met concrete tools bieden we ondersteuning om aan de slag te gaan met verschillen in de klas en op zoek te gaan naar wat leerlingen en studenten met elkaar verbindt. De sterke stijging van het aantal leerkrachten in opleiding dat bij ons langskwam, wijst dan ook op de nood van de doelgroep naar ondersteuning voor hun toekomstige klascontext.

Doorheen de jaren heeft Studio Globo steeds tijd en energie geïnvesteerd in het opbouwen en onderhouden van **een goede samenwerking met lectoren** van de lerarenopleidingen van de verschillende hogescholen. Aansluiting vinden en houden bij de vragen van hogescholen naar externe vorming is van groot belang om als externe aanbieder van vorming mee te kunnen werken aan de opleiding van toekomstige leerkrachten. Daarom bieden we vormingen aan zoals **'Lesgeven in grootstedelijke context'** en een **module 'Buurtwandeling'**, wat voor een aantal hogescholen tegemoetkomt aan hun vraag naar een meer modulaire invulling van het vormingsaanbod.

Voor veel studenten is de **kennismaking met Brussel** in het kader van de vorming bij Studio Globo een echte *'eye opener'*. Velen geven bij de start van de vorming aan een vrij eenzijdig negatief beeld van

¹ Percentage geeft aan de eigen interculturele competentie te hebben versterkt alsook hun bekwaamheid om dit bij hun toekomstige leerlingen te doen.

² Nog niet mogelijk om de gegevens te verwerken, aangezien de bevraging nog open staat tot 15/02. Indien gewenst, kan dit cijfer later aangeleverd worden.

*cijfers voor 2024 kunnen nog minimaal wijziging na de verwerking van het jaarverslag.

Brussel te hebben. Hoewel we dit niet bij elke student kunnen doorbreken, geeft de meerderheid van de deelnemers op het einde van de vorming aan dat zij een veelzijdiger en positiever beeld hebben gekregen van de hoofdstad. De kennismaking met initiatieven die burgers, buurtorganisaties, (Nederlandstalige) socio-culturele organisaties, de Brusselse gemeentes en het Brusselse en Vlaamse Gewest nemen om het conviviaal samenleven en de leefbaarheid in de diverse wijken te bevorderen zijn daarbij van groot belang.

2.1.3 SD 2: LEERKRACHTEN ONDERSTEUNEN OM MONDIAAL EN INTERCULTUREEL LEREN TE BEVORDEREN

*Leerkrachten basis- en secundair onderwijs worden toegerust voor ontwikkelingseducatie en er wordt samengewerkt met leerkrachten voor de ontwikkeling van het educatieve aanbod.*³

OD 2.1 Vorming leerkrachten basisonderwijs

De vorming voor leerkrachten, die hun interculturele competenties wil versterken, is een geïntegreerd onderdeel van het programma van Studio Globo: een A-vorming voor leerkrachten die voor het eerst deelnemen aan het traject, en een B-vorming als verdiepende vormingsdag.

OD 2.2 Vorming leerkrachten secundair onderwijs

In het kader van het traject 'Brussel Belevén' wordt een vormingsdag aangeboden voor leerkrachten secundair onderwijs die met hun klas deelnemen aan dit traject. Tijdens deze vorming wordt het traject toegelicht, worden de verschillende onderdelen (educatieve wandelingen) concreet voorgesteld en wordt de voorbereiding van de klasgroep (en de rol van de leerkracht daarin) besproken.

Bereik indicatoren

	<i>Beoogd</i>	<i>Behaald</i>				<i>Beoogd</i>
<i>Indicator</i>	<i>Beoogd</i>	<i>2021</i>	<i>2022</i>	<i>2023</i>	<i>2024*</i>	<i>2025</i>
Ind 1: Aantal leerkrachten basisonderwijs dat een vorming volgt bij Studio Globo Brussel.	40	Gerealiseerd: 5 Geannuleerd: 0 Virtueel totaal: 5	46	30	49	40
Ind 2: Aantal leerkrachten secundair onderwijs dat een vorming volgt bij Studio Globo Secundair Onderwijs.	10	4 ⁴	1 ⁵	10	189 ⁶	10
Ind 3: % deelnemers (leerkrachten basis- en secundair onderwijs)	80%	88,6%	100% ⁷	85,7%	Nog niet geweten	80%

³ De term 'ontwikkelingseducatie' wordt al enkele jaren niet meer gebruikt. Binnen de sector spreken we over 'wereldburgerschapeducatie', de term die door de federale en Europese overheid gebruikt wordt. In casu hanteren we de oude term binnen de doelen zoals ze in het dossier opgenomen werden, maar gebruiken we verder de nieuwe terminologie.

⁴ Via één op één online gesprekken met leerkrachten.

⁵ Leraren die boekten in 2022 volgden reeds vorige jaren de vorming. Er kwam wel een één op één gesprek met 1 leerkracht. In 2022 lag de focus dan ook op het uitwerken van een nieuwe vormingsmodule voor 2023.

⁶ Het aantal werd sterk naar boven getrokken door de specifieke vorming voor een secundaire school uit de Vlaamse rand op 07/10/2024, waarbij 182 leerkrachten aanwezig waren.

⁷ Percentage op basis van 6 antwoorden.

dat zich meer intercultureel competent voelt en meer bekwaam om met hun leerlingen rond interculturele competenties te werken						
---	--	--	--	--	--	--

Conclusies

Het meerjarenplan focuste zich op de ontwikkeling van een vernieuwd traject ‘Over de Strepen’, waarbij de **leerkrachtenvorming** voor het basisonderwijs een eerste stap is in het educatief traject. Doorheen de jaren van de overeenkomst werden daarom de verschillende vormingsmodules voor leerkrachten hervormd. We werkten aan een basisvorming (de A-sessie), een vervolgvorming (de B-sessie, bij een 2^e deelname) en uiteindelijk aan een verdiepende vormingssessie (de C-sessie). We merken dat het aantal leerkrachten dat deelneemt aan de voorbereidende vorming niet gelijk is aan het aantal klassen dat deelneemt aan ‘Over de Strepen’. De voornaamste reden hiervoor is het **lerarentekort**, waardoor leerkrachten moeilijker vrij te roosteren zijn.

We voorzien ook vormingen voor leerkrachten uit het **secundair onderwijs**. Deze vormingen hebben diverse thema’s, waaronder armoede en sociale uitsluiting, lesgeven in een grootstedelijke context, genuanceerde beeldvorming,... Leerkrachten die onze vormingen al volgden, bleven we inspireren door een digitale update van het lesmateriaal. Een continue vernieuwing van het materiaal is noodzakelijk gezien de continue verandering van de grootstedelijke context zelf.

Daarbovenop werkten we in 2024 aan een specifieke vorming gericht op leerkrachtenteams van secundaire scholen uit de Vlaamse rand en Nederlandstalige secundaire scholen in Brussel. In deze scholen zijn veel leerlingen uit Brusselse gemeenten ingeschreven. Met deze vorming versterken we de leerkrachtenteams in hun capaciteiten om te werken binnen de grootstedelijke context van Brussel. We zetten in op een betere connectie met hun leerlingen en hun leefwereld. Dit komt zowel het welzijn van de leerlingen als dat van de leerkrachten te goede omdat het bijdraagt aan meer begrip en leidt tot minder conflict. Aangezien deze vorming, die we ontwikkelden op vraag van een secundaire school uit de Vlaamse rand, bijzonder positief werd onthaald en een groot bereik kende, zien we hier veel potentieel om dit verder uit te bouwen naar de toekomst.

2.1.4 SD 3 : INTERCULTURELE WERKVORMEN AANBIEDEN AAN LEERLINGEN BASIS- EN SECUNDAIR ONDERWIJS

Leerlingen van het basisonderwijs worden gemotiveerd tot solidaire verbondenheid en tot een realistische en met kennis en ervaring gestaafde omgang met gelijkenissen en verschillen. Ze ontdekken daarbij de meerwaarde van diversiteit en het belang van beeldvorming, en ze leren hun eigen meervoudige identiteit en die van anderen kennen.

Leerlingen uit het secundair onderwijs oefenen hun interculturele competenties en worden gestimuleerd om de actuele grootstedelijke uitdagingen te analyseren. Ze maken daarbij kennis met initiatieven en (buurt)organisaties die de leefbaarheid in onze superdiverse hoofdstad Brussel vergroten en reflecteren over de sleutels tot conviviaal samenleven.

OD 3.1 Educatief traject ‘Wonen op het Dak’ / ‘Over de Strepen’ in Brussel

Dit goed draaiende educatieve traject (voor telkens nieuwe generaties leerlingen) heeft momenteel als thema het positief en realistisch leren omgaan met diversiteit met de Brusselse realiteit als uitgangspunt, maar wordt inhoudelijk herwerkt (zie hieronder). Het traject bestaat uit vier of vijf componenten, zoals beschreven in het strategisch plan 2021-2025.

OD 3.2 Educatieve buurtwandeling 'Kuregem, een andere kijk op de wijk'

De educatieve buurtwandeling 'Kuregem, een andere kijk op de wijk' wordt actief aangeboden, in verschillende varianten gerelateerd aan het aanbod basisonderwijs.

OD 3.3 Leermiddelen basisonderwijs

Leerkrachten kunnen bij de uitleendienst van Studio Globo in Brussel voorwerpenkoffers en mediapakketten huren. Hiermee kunnen zij, op basis van een handleiding, zelf in hun klas een mondiaal of intercultureel project opzetten middels ervaringsgericht leren. Daarnaast verkoopt Studio Globo ook zelf uitgewerkt lesmateriaal, zoals het digitale tijdschrift *WaW (Werk aan de Wereld!)* met lessuggesties voor het basisonderwijs, fotosets, handleidingen en brochures gelinkt aan mondiaal en intercultureel leren, etc.

OD 3.4 Traject 'Brussel Belevén' voor secundair onderwijs

In het traject 'Brussel Belevén' gaan we met leerlingen secundair onderwijs op zoek naar de sleutels tot conviviaal samenleven. Ze bereiden zich op school voor op een projectdag in Brussel en verdiepen zich via interactieve lessen onder meer in de Brusselse grootstedelijke context, het ontstaan en de gevolgen van een negatieve beeldvorming, het aannemen van een open grondhouding, etc.

Tijdens de projectdag in Brussel leren ze enkele wijken (Marollen, Kuregem en Matongé) van binnenuit kennen door wijkbewoners te ontmoeten en kennis te maken met projecten en buurtorganisaties die kenmerkend zijn voor de wijk en/of de leefbaarheid van de wijk verhogen.

Bereik indicatoren

	<i>Beoogd</i>	<i>Behaald</i>				<i>Beoogd</i>
<i>Indicator</i>		2021	2022	2023	2024*	2025
Ind 1: Aantal leerlingen bereikt met 'Wonen op het Dak' / 'Over de Strepen' in Brussel.	1500	Gerealiseerd: 270 Geannuleerd: 855 ⁸ Virtueel totaal: 1.125	Gerealiseerd: 872 Geannuleerd: 465 Virtueel totaal: 1.337	1.166	1.058	1500
Ind 2: Aantal leerlingen dat deelneemt aan de educatieve buurtwandeling.	1200	Gerealiseerd: 105 Geannuleerd: 473 Virtueel totaal: 578	Gerealiseerd: 631 Geannuleerd: 361 Virtueel totaal: 992	569	512	600
Ind 3: Aantal sessies 'post-dakklas' / 'brooddoorgesprek' na afloop van het project 'Wonen op het Dak' / 'Over de Strepen'.	5	0	Gerealiseerd: 0	7	1	5

⁸ Van de geannuleerde deelnemers, participeerden er 350 lln. aan Plan C.

Ind 4: % bereikte leerkrachten basis- en secundair onderwijs dat aangeeft dat de werkvormen een positief effect hebben op de interculturele competenties van leerlingen.	80%	86,88%	100% ⁹	100%	Nog niet geweten	80%
Ind 5: Aantal leerlingen bereikt met 'Brussel Beleven' voor secundaire scholen.	350	Gerealiseerd: 71 Geannuleerd: 48 Virtueel totaal: 119	Gerealiseerd: 148 Geannuleerd: 0 Virtueel totaal: 148	243	341	350

Conclusies

Studio Globo heeft een beleid om elk inleeftraject periodiek grondig te herwerken om voldoende aansluiting te blijven houden met de actualiteit. De voorbereidingen voor een **grondige herwerking van het traject 'Wonen op het Dak'** zijn gestart in 2019 en werden gefinaliseerd tot het **vernieuwd educatief traject 'Over de Strepen'** tijdens het schooljaar 2022-2023. Zowel het lesmateriaal voor de voorbereiding en de nawerking in de klas, als het scenario (met bijhorend decor) voor het bezoek aan het inleefatelier werden volledig opnieuw uitgewerkt.

In het vernieuwde atelier 'Over de Strepen' ligt de nadruk niet meer op 'leren omgaan met diversiteit', maar wordt verscheidenheid als uitgangspunt beschouwd. Dit wordt daarbij breed opgevat, waarbij de nadruk wordt gelegd op een verscheidenheid aan talenten, ideeën en idealen. Daarvoor keken we intensief naar **Deep Democracy** waarbij ieder van ons gezien wordt als een zebra, met zijn unieke strepenpatroon en persoonlijke inbreng in het debat. De uitdaging is om die veelheid van stemmen te verenigen zonder te verzanden in flauwe compromissen. Gedurende het hele traject wordt er gewerkt aan het **leren kennen van zichzelf** en anderen in hun **meervoudige identiteit, samenwerken** met anderen, **beeldvorming** van groepen en personen, het **bestaan van onrecht** en hoe kinderen daar zelf iets aan kunnen veranderen. Via Deep Democracy-technieken leren we kinderen oprecht naar elkaar te luisteren en vanuit een gedeelde identiteit samen te werken om problemen op te lossen.

Vooraf voor anderstalige leerlingen bieden het inleefatelier en de educatieve buurtwandeling een **oefenplek voor het Nederlands**. De aanwijzingen, verhalen en opdrachten zijn steeds in het Nederlands en ook de leerlingen zelf worden aangemoedigd in het Nederlands te werken. De non-formele setting van het inleefatelier zorgt voor de ideale omgeving om het Nederlands op een andere en ongedwongen manier te oefenen.

Studio Globo houdt '**brooddoosgesprekken**' met leerkrachten van klassen die eerder in het schooljaar met hun klas aan 'Over de strepen' hebben deelgenomen. Tijdens dit gesprek, dat meestal tijdens de middagpauze in de school zelf doorgaat, vragen we naar de ervaringen van de leerkracht en de klasgroep tijdens het gehele traject. Vaak combineren we dit met een klasactiviteit die door de Studio Globo-medewerker wordt begeleid. Het blijkt niet makkelijk om geschikte momenten hiervoor vast te leggen met de scholen die ons bezoeken. Het plannen en opzetten van meer brooddoosgesprekken zien we als een uitdaging voor de toekomst.

⁹ Percentage berekend op basis van 3 antwoorden.

Via hun deelname aan Brussel Beleven ontwikkelen leerlingen uit het secundair onderwijs een genuanceerder beeld van Brussel. Ook zij zien Brussel eenzijdig negatief bij aanvang van het traject, wat verschuift doorheen de activiteiten. Ze groeien in een open grondhouding tegenover een context die ze niet kennen en worden zicht beter bewust van de impact van hun eigen kijk. Ze ontwikkelen een eigen visie op wat belangrijk is om conviviaal samen te leven in een grootstedelijke context.

2.1.5 SD 4 : DE ONDERWIJSWERKING VERBREDEN DOOR INBEDDING IN DE BUURT

De duurzaamheid van de onderwijswerking van Studio Globo wordt gedragen door blijvende inbedding in de onderwijscontext en de samenleving.

OD 4.1 Uitbreiding en versterking van de samenwerking en inbedding in de buurt

In het kader van de educatieve buurtwandeling 'Kuregem, een andere kijk op de wijk', de vormingsdagen voor leerkrachten en studenten en het traject 'Brussel Beleven', heeft Studio Globo met diverse buurtorganisaties contacten gelegd en samenwerking opgezet.

OD 4.2 Buitenschoolse activiteiten met kinderen uit de buurt

Diverse organisaties stelden in het verleden reeds de vraag naar door Studio Globo begeleide creatieve en muzische activiteiten voor kinderen in de atelierruimte 'Wonen op het Dak' / 'Over de Strepen' of op een externe locatie. Gelet op onze expertise, onze rol in en ons engagement jegens de buurt, willen we hier intensiever op inzetten.¹⁰

Bereik indicatoren

	<i>Beoogd</i>	<i>Behaald</i>				<i>Beoogd</i>
<i>Indicator</i>		2021	2022	2023	2024*	2025
Ind 1: Aantal buurtorganisaties waarmee wordt samengewerkt i.k.v. buurtwandelingen, studenten- en lerarenavormingen, 'Wonen op het Dak' / 'Over de Strepen' en 'Brussel Beleven'.	20	Meting niet relevant in 2021 door lange stilliggen van de werking.	13	21	39	40
Ind 2: Gemiddelde waardering door de (buurt)organisaties op het gebied van interactie met SG.	80%	Niet gemeten (idem hierboven)	92,8%	86%	Nog niet geweten ¹¹	80%
Ind 3: Aantal activiteiten met/voor kinderen uit de buurt.	3	Niet in 2021	2	3	3	3

Conclusies

In het kader van de studenten- en leerkrachtvormingen (zie OD 1.2, OD 2.2, OD 1.3 en OD 3.4) is het een standaard onderdeel van de vormingen dat we met deze groepen **een bezoek brengen aan één van**

¹⁰ Haalbaarheid afhankelijk van het beschikbare budget.

¹¹ Gegevens nog niet verwerkt. Indien gewenst, kan dit cijfer later aangeleverd worden.

de (Nederlandstalige) (buurt)organisaties waarmee Studio Globo samenwerkt. Tijdens deze bezoeken gaan studenten/leerkrachten en medewerkers van deze buurtorganisaties met elkaar in dialoog over hun ervaringen met het werken in de Brusselse context en daarmee gepaard gaande uitdagingen. Deze ontmoetingen hebben we in het kader van de jaarverslagen en indicatoren nooit strikt als ‘activiteit’ opgevat. Niettemin zijn we ervan overtuigd dat deze ontmoetingen zeer waardevol zijn en in grote mate bijdragen tot het bereiken van operationele doelstelling 4.1 ‘Uitbreiding en versterking van de samenwerking en inbedding in de buurt’.

Doorheen de jaren hebben de educatief medewerkers van Studio Globo Brussel een **ruim netwerk opgebouwd** van (Nederlandstalige) (buurt)organisaties in en rond Kuregem, Matongé en de Marollen, waarmee een regelmatig contact wordt onderhouden. Voor Studio Globo vormt de samenwerking met buurtorganisaties een meerwaarde. Een recente bevraging van de (buurt)organisaties leerde ons dat zij ook voor hun eigen werking de **meerwaarde van de samenwerking** met Studio Globo ervaren. Dat manifesteert zich op verschillende vlakken:

- Studio Globo en de (buurt)organisaties werken samen aan het opbouwen van een positief imago van Brussel en van de wijk.
- Tijdens de bezoeken die Studio Globo aan de (buurt)organisaties brengt gaan medewerkers van deze (buurt)organisaties in gesprek met leerkrachten en toekomstige leerkrachten uit Vlaanderen en Brussel en vice versa, om ervaringen uit te wisselen en om hun werking voor te stellen.
- Studio Globo en de (buurt)organisaties waarmee wordt samengewerkt ervaren dat ze deel uitmaken van een groter netwerk en dat vragen, ideeën, ... ook binnen dit netwerk kunnen worden doorgespeeld of uitgewisseld.

Uiteraard wordt er bij het samenwerken met deze (buurt)organisaties **rekening gehouden met de draagkracht** van de betreffende organisaties. Groepen studenten en leerkrachten worden zo veel mogelijk ‘gespreid’, zodat buurtorganisaties niet overbevragd worden. Vanzelfsprekend respecteren we ook de keuze van (buurt)organisaties om (al dan niet tijdelijk) geen groepen van Studio Globo te ontvangen, indien de drukte van de eigen werking of de situatie in de buurt dit niet toelaat.

Aangezien het inleefatelier van Studio Globo een aanbod is dat slechts binnen een langer traject tot haar recht kan komen, stellen we dit niet open voor de buurt. We zijn zoekende naar aanvullende methodieken die ons een diepere en bredere aansluiting bij de buurt kunnen opleveren. Daarbij richten we ons in de eerste plaats op een betere samenwerking met (buurt)organisaties uit Kuregem. Zo faciliteren we de werking van Walalou, een speltheek die in hetzelfde gebouw als Studio Globo onderdak vindt. We zien deze uitdaging als een mogelijk krachtpunt voor een volgend beleidsplan.

2.2 Analyse functioneren van de organisatie

Hieronder lichten we kort het inhoudelijke, organisatorisch en financiële functioneren van de organisatie tijdens de voorbije jaren toe. Heel kort samengevat kunnen we stellen dat er vele uitdagingen op ons pad kwamen.

Op organisatorisch vlak vroegen twee directeurswissels en enkele wissels binnen de beleidsploeg de nodige zorg en aandacht. Ook de verplichtingen rond integriteit die werden geïnstalleerd via de vernieuwde wet op ontwikkelingssamenwerking vroegen extra inspanningen. Bovendien stond 2024 in

het teken van het opstellen van een erkenningdossier als CMO om onze erkenning als programma-ngo binnen ontwikkelingssamenwerking te kunnen waarborgen voor de periode 2027-2037.

Op inhoudelijk vlak zetten we onze strategische doelen als organisatie scherp via het uitwerken van een Theory of Change. Deze diende vervolgens als basis voor het opstellen van een operationeel meerjarenplan en het indienen van een meerjarig medefinancieringsdossier bij de federale ontwikkelingssamenwerking dat werd goedgekeurd en in 2022 van start ging.

Door de uitbraak van de corona-epidemie werden we erg uitgedaagd om onze werking in moeilijke omstandigheden te laten draaien. En ook de naweeën van deze crisis lieten zich nog voelen, onder andere via een verlaagd bereik. Maar deze periode liet ons ook toe onze aandacht te concentreren op een aantal vernieuwingen, zoals het nieuwe educatief traject 'Over de strepen' in Brussel, het inhoudelijk herwerken van het aanbod 'Brussel Beleven', een digitale lessenreeks over internationale samenwerking, nieuwe educatieve koffers (onder andere over de SDG's) en een nieuw mobiel inleefatelier voor secundair onderwijs. We konden ook innoveren en experimenteren op het vlak van bijvoorbeeld digitalisering en blended learning

Naast de inhoudelijke vernieuwingspaden, werden we genoodzaakt ook op financieel vlak nieuwe wegen te gaan. We ruilden een financieel medewerker in huis in voor een samenwerking met het boekhoudkantoor 'De kleine prins'. De veel indexeringen in 2022 dwongen ons de personeelskosten te rationaliseren. Zowel de Vlaamse overheid als de federale kwamen met een aanpassing van de budgetten over de brug, wat ons toeliet niet al te drastisch te moeten ingrijpen op korte termijn. Maar ook de algemene stijging van de levensduurte zet druk op onze werking en verhogen de drempel voor scholen om op ons aanbod in te tekenen. Er is nood aan het werven van extra projectsubsidies, maar dit zorgt voor een spanningsveld: het geeft de kans om te innoveren, maar omdat het vereist dat we telkens nieuwe dingen uitwerken is het financieel uitdagend om het nieuw uitgewerkte aanbod daarna ook duurzaam te verankeren.

Specifiek voor de werking in Brussel blijft het een uitdaging om klassen te motiveren naar de hoofdstad te komen. Op nationaal vlak krijgen helaas vaker de problemen in onze hoofdstad media-aandacht en dat zorgt voor een negatief vertekend beeld van de situatie in de stad. We zien wel dat leerkrachten die al vaker met ons aanbod werkten, zich minder gemakkelijk laten afschrikken. Ook stellen we ons flexibel op om wijzingen van data mogelijk te maken wanneer de scholen bijvoorbeeld geen draagvlak vinden bij de ouders voor de uitstap op een bepaald moment, wat regelmatig gebeurt naar aanleiding van geweldsgolven in onze hoofdstad. Ook de samenwerking met buurtorganisaties was niet vanzelfsprekend aangezien ook zij na corona hun werking opnieuw dienden op te bouwen en we telkens met nieuwe mensen relaties moeten opbouwen.

Tegelijk willen we de samenwerking van Vlaamse organisatie binnen het Vlaams-Brusselnetwerk als een bijzonder positieve evolutie aanstippen. Het is via die weg dat de bal aan het rollen ging voor de samenwerking met BRUZZ rond Rupture, dat we binnenkort een studiedag organiseren in het Huis van het Nederlands en dat we makkelijker aansluiting vinden bij gelijkgezinden in de Brusselse context. We zijn ons daarbij bewust van onze opdracht binnen de beheersovereenkomst met de Vlaamse overheid en zetten ons daartoe elke dag opnieuw in.

3 REFLECTIE OP DE BEHEERSOVEREENKOMST 2021-2025

Binnen de beheersovereenkomst 2021-2025 kreeg Studio Globo als opdracht om (1) een open, respectvolle houding van verbondenheid als essentiële bouwsteen in het groeiproces naar een solidaire en rechtvaardige levenshouding te stimuleren en (2) het uitwerken van een methodisch geheel van educatieve vormingsactiviteiten om samen met andere actoren mondiale en interculturele leerprocessen te stimuleren en didactisch te ondersteunen. Daarbij werden de vier strategische doelstellingen die hierboven werden geanalyseerd eveneens opgesomd.

We zijn ervan overtuigd om in de afgelopen periode een belangrijke rol te hebben gespeeld voor de vier strategische doelstellingen die in de beheersovereenkomst vervat werden. Dat blijkt ook uit de indicatoren vooropgesteld werden. Maar de wereld zoals die bestond in de aanloop naar de vorige beheersovereenkomst is niet dezelfde als de omgeving waarin we vandaag aan de slag zijn.

De impact van de COVID-pandemie bleef lange tijd voelbaar in onze werking. Bijna naadloos werd deze crisis gevolgd door een significant lerarentekort, waardoor het op vandaag niet makkelijk is voor leerkrachten om tijd vrij te maken voor vorming. We dienen daar de komende periode meer aandacht voor te hebben en voorzien in de ontwikkeling van een minder tijdsintensief aanbod, naast het bestaande pakket.

Brussel kreeg de voorbije jaren, nadat het langzaam de rug rechtte na de aanslagen in Parijs en Brussel, opnieuw te maken met geweldsvormen. Dit kwam nu voornamelijk naar voor omwille van drugsdelicten en bendes die strijden om Brussels territorium. Opnieuw zien we dat jongeren én leerkrachten met vooringenomenheid en zelfs angst naar onze hoofdstad komen. En we zien, nog recent, dat scholen activiteiten in Brussel uitstellen of annuleren omwille van geweld. We willen daarom in de komende beleidsperiode sterker inzetten op inbedding in de buurt en impact op jongeren in Brussel – naast het verder versterken van de banden tussen Vlaanderen en Brussel met nieuw aanbod dat zich daarop richt.

4 KRACHTLIJNEN NIEUW MEERJARENPLAN (2026-2030)

4.1 VERSTERKEN VAN ACTIEF BURGERSCHAP

Het inleefatelier Over de Strepen vormt de komende jaren het speerpunt van de educatieve werking van Studio Globo in Brussel. Dit inleefatelier, gebaseerd op de principes van Deep Democracy, gaat voorbij aan de klassieke invulling van diversiteit of inclusiviteit. Het legt de nadruk op meerstemmigheid, namelijk het horen en erkennen van alle stemmen. Van hieruit wordt gezocht naar datgene wat ons als mensen – binnen de verscheidenheid van talenten, ervaringen, ideeën... – met elkaar verbindt. Deze methodiek leidt tot collectieve wijsheid, innovatie en meer welzijn, en ondersteunt inclusieve besluitvorming en effectieve conflicthantering.

Het inleefatelier vormt, samen met het voorbereidende educatieve pakket, een traject waarin vaardigheden die horen bij het actief burgerschap geoefend worden. We leren kinderen van het 4e en 5e leerjaar om verantwoordelijkheid te nemen, samen te werken, te streven naar een respectvolle dialoog en om samen te bouwen aan oplossingen. Zo zetten we in op de 21e-eeuwse vaardigheden, die kinderen nodig hebben om op een positieve manier bij te dragen aan de eigen samenleving. We zijn er daarbij van overtuigd dat weerbare en sociaal vaardige kinderen minder kans hebben om ten prooi te

vallen aan actoren in hun buurt met criminele intenties en net een groter vermogen opbouwen om vanuit een gewortelde intentionaliteit bij te dragen aan onze samenleving.

Voor de toekomstige werking onderzoeken we of en op welke manier we de doelgroep van het inleefatelier kunnen verbreden naar het eerste jaar van het middelbaar. We zijn er daarbij van overtuigd dat het inleefatelier een grote meerwaarde biedt om elkaar tijdens de 'gouden weken' te leren kennen en kansen geeft om het samenwerken binnen een nieuwe klasgroep te bevorderen. Door leerlingen Deep Democracy technieken bij te brengen zetten we tegelijk in op conflictantering binnen klasverband, wat resulteert in lagere schooluitval.

Vanuit diezelfde blik verkennen we mogelijke samenwerkingen met organisaties die zich richten op de preventie van schooluitval in Brussel. We doen dat in de eerste plaats via dialoog met KANS CMB, de netoverschrijdende CLB-werking. Samen bekijken we of en hoe ons aanbod voor deze doelgroep ingezet kan worden.

Afgelopen jaar ontwikkelden we, op vraag van een school in de Vlaamse rand, een dag voor een volledig lerarenteam. De school wilde een concrete inkijk realiseren voor hun leerkrachten in de context en leefwereld van hun leerlingen. Op die manier verkleint de kloof tussen leerkrachten en leerlingen en ontstaat wederzijds begrip. Tegelijk wordt gezocht naar en gebouwd aan een gemeenschappelijk raakvlak, wat leerkrachten helpt om in verbinding te gaan met hun leerlingen. Hierdoor werken we aan een vruchtbare bodem van verbinding, welbevinden en begrip waardoor het leren van de Nederlandse taal of wiskunde efficiënter kan gebeuren. In de toekomst zetten we hier verder op, door de methodiek breder aan te bieden aan scholen in Brussel en de Vlaamse rand en via een open aanbod voor individuele leerkrachten. Daarnaast sluit ook onze nieuwe werkvorm rond Rupture hierbij aan (zie onder).

4.2 INZETTEN OP BANDEN TUSSEN VLAANDEREN EN BRUSSEL

Door leerlingen van buiten Brussel naar de hoofdstad te brengen zetten we in op het versterken van de band tussen Vlamingen en hun hoofdstad. Voor het basisonderwijs is dit in de vorm van een buurtwandeling in de wijk Kuregem, waarbij de leerlingen de wijk en haar geschiedenis leren kennen en er ingezoomd wordt op de inwoners van de wijk. De leerlingen gaan op stap met Glory, een kind dat opgegroeid is in Kuregem. Samen zoeken ze nieuwe, positieve verhalen over de wijk. De leerlingen wisselen die verhalen uit en gebruiken ze om te reflecteren over beeldvorming en vooroordelen.

Leerlingen uit het secundair onderwijs en de lerarenopleiding leren Brussel kennen via het traject Brussel Beleven. Brussel Beleven kent een stevige voorbereiding, die uitmondt in het bezoek aan onze hoofdstad. Die voorbereiding is belangrijk, het maakt van het traject meer dan een (toeristische) schooluitstap. De leerlingen en studenten krijgen voldoende context, werken vooraf enkele onderzoekspistes uit, verdiepen zich in lokale Nederlandstalige media (waaronder BRUZZ),... Het is daarbij belangrijk dat we een realistisch beeld schetsen van Brussel en de problematieken waarmee een grootstad te kampen heeft. Dat doen we wel met een positief-kritische insteek, waarbij we inzetten op een positieve beeldvorming van de stad. Doorheen het traject zien we dat de kijk op Brussel verandert en angstgevoelens verdwijnen. Leerlingen en studenten die Brussel Beleven volgden zetten nadien makkelijker de stap om naar Brussel te komen.

In 2024 werkten we, in samenwerking met BRUZZ en D'Broej en met middelen vanuit Polsslag Brussel, een educatief pakket uit bij de documentaire Rupture. Geïnspireerd door deze film en door methodieken

en inzichten die de jeugdwerkers van D'Broej aanreikten, nodigen we leerkrachten uit om met jongeren stil te staan bij de keuzes die ze gemaakt hebben en nog zullen maken. Met veel oog voor inclusie en verbinding dagen de methodieken de groep én de begeleider uit om de klassieke klascontext letterlijk en figuurlijk te verlaten en te bouwen aan een plek waar jongeren worden uitgenodigd en uitgedaagd om de eigen comfortzone te verlaten, zichzelf te zijn en in dialoog te gaan met de groep. Begin 2025 hebben we een eerste lerarenvorming opgezet, waarbij leerkrachten in gesprek konden gaan met jeugdwerkers van D'Broej uit de Peterboswijk. Dit aanbod verduurzamen we in de komende beleidsperiode, samen met D'Broej en BRUZZ. Daarbij maken we de link tussen formele en non-formele educatie met als uitgangspunt de leeransen voor leerkrachten vanuit het jeugdwerk met (kwetsbare) jongeren. Opnieuw gaat het over het bewust worden van je eigen context en identiteit en hoe die een rol speelt in het vinden van verbinding met iemand in een andere context. Ook hier zien we hoe concrete ervaringen met Brussel de band van Vlaamse studenten en leerlingen met de stad versterkt.

Daarnaast verbreden we het aanbod voor het secundair onderwijs en studenten in de lerarenopleiding. We versterken de samenwerking met (Nederlandstalig) (buurt)organisaties binnen het bestaande traject in Kuregem, Marollen en Matongé. We breiden de buurten waarin we actief zijn verder uit en zetten, op een gelijkaardige manier als Brussel Belevén, een nieuw aanbod in de markt. Daarbij gaan leerlingen en studenten met de fiets op pad langs markante plaatsen in Brussel die de strijd van Vlamingen voor hun (burger)rechten in het verleden, heden en de toekomst verbeelden.

4.3 OEFENPLAATS VOOR HET NEDERLANDS

Onze werking is volledig Nederlandstalig: zowel het educatief materiaal, leerlingenboekjes of opdrachten in het inleefatelier zijn enkel in het Nederlands beschikbaar. Zeker in het inleefatelier merken we dat leerlingen vanuit Brusselse scholen met een andere thuistaal dit best een uitdaging vinden. Voornamelijk in de eerste fase, waarbij ze aan de hand van opdrachten een escape-room moeten oplossen, stellen we hun kennis van het Nederlands op de proef. Het inleefatelier biedt hun hierdoor een unieke kans om op een laagdrempelige en informele manier met de Nederlandse taal aan de slag te gaan.

Leerlingen en studenten die op wandeling gaan door Brussel, zowel binnen de buurtwandeling in Kuregem als binnen Brussel Belevén worden gevraagd om mensen en organisaties steeds in het Nederlands aan te spreken. Uit recent onderzoek van het Huis van het Nederlands blijkt dat het taalgebruik vaak ontbreekt aan gebruikskansen. Door onze aanwezigheid en de keuze voor het Nederlands in de onderlinge contacten bieden we Brusselaars kansen tot het oefenen van het Nederlands op een laagdrempelige en informele manier.

4.4 GEMEENSCHAPSVORMING IN AL ZIJN VORMEN

Door Vlaamse leerkrachten en leerkrachten in opleiding kennis te laten maken met Brussel verkleinen we de afstand die zij ervaren tot onze hoofdstad. Daarbij laten we hen kennis maken met de kracht van de rijke gemeenschap, die op een positieve manier wil bijdragen aan structurele en duurzame verandering in de stad. De contacten die we daarvoor leggen met (Nederlandstalige) (buurt)organisaties zijn daarbij van groot belang. Voor de leerkrachten en studenten biedt het een unieke inzicht in de wijze waarop verandering van onderuit tot stand kan komen. Het zet aan tot actie in de eigen context, waarbij een gesprek of ontmoeting inspirerend werkt.

Voor de organisaties die we bezoeken is de samenwerking met Studio Globo eveneens van groot belang. We onderhouden een uitgebreid netwerk, met ongeveer 40 (buurt)organisaties, waar leerlingen, studenten en leerkrachten op bezoek gaan. In de toekomst zetten we sterker in op de verbondenheid binnen dit netwerk, met een gezamenlijk bedankingsmoment en een moment met uitwisseling en inspiratie. Het uitbreiden van het terrein van Brussel Belevén en het nieuw aanbod betekent ook een uitbreiding van dit netwerk in de komende jaren.

We verduurzamen onze aanwezigheid in Kuregem en in Anderlecht op een positieve manier. Binnen het inleefatelier 'Over de strepen' worden leerlingen uitgedaagd om in hun eigen buurt een 'Heldendaad' te verrichten. Zo ruimen leerlingen de buurt rond de school op, gaan ze op bezoek in een woonzorgcentrum of bouwen ze een deelbibliotheek. We benadrukken het belang van deze Heldendaad sterker door de graffitimuur aan onze gevel om te bouwen tot een dynamische Heldenmuur. Samen met de gemeente Anderlecht zoeken we daarnaast naar een plaats om de Heldendaden ook elders in de gemeente zichtbaar te maken. Op die manier zetten we het belang van positieve acties extra in de kijker.

We intensifiëren de samenwerking met Walalou, die momenteel voornamelijk praktisch van aard is, en onderzoeken hoe we ook inhoudelijk kunnen bijdragen aan de speltheek. We voorzien in bijkomend materiaal in onze gedeelde lokalen, waarbij we speelkoffers ontwikkelen die de kinderen kunnen stimuleren tot het ontdekken van zichzelf en anderen.

Tot slot zetten we onze schouders sterker onder activiteiten in de buurt. We dragen bij aan het herclaimen van de buurt door de kinderen, jongeren en volwassenen die wonen en leven in en rond wijken zoals Kuregem (Clemenceau), Peterbos... Daarbij werken we binnen het netwerk van (buurt)organisaties aan meer vertrouwen en verbinding.